

Public Problems Recognition : Systematic Literature Review

Amin Jalalmanesh*¹ Ali Asghar Pourezat² Abbas Nargesian³

1. PhD student, Department of Public Policy Making, Kish International Campus, University of Tehran, Tehran, Iran.

2. Full Professor, Department of Public Administration, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran.

3. Associate Professor, Department of Public Administration, Faculty of Management, University of Tehran, Tehran, Iran.

ARTICLE INFO

Article Type:

Original Research

Received: 28.12.2024

Revised: 29.12.2024

Accepted: 02.02.2025

Keyword:

Recognition

Public Problem

Public policymaking

Policymaking Process

Systematic Literature Review

*Corresponding Author:

Amin Jalalmanesh

Email:

jalalmanesh.amin@ut.ac.ir

ABSTRACT

Policymakers must make sound and comprehensive decisions to address the needs and difficulty of their goal society, and this requires having a model and tool that can identify the "right public problems" before addressing them in public problems. The aim of the present study (focusing on the initial stage of the policy-making process) is to provide a model for communication between officials, legislators, and policymakers in identifying public problems. This was done using a systematic literature review method, which resulted in the identification of 291 documents. After applying the inclusion and exclusion criteria, 40 relevant documents were screened and examined in more depth. From the extracted narratives, 112 codes, 9 subcategories, and 3 main categories were categorized. This research was able to transform scattered studies into a coherent whole and, by providing a model and filling the theoretical gap regarding how to identify public problems, showed that "identifying public problems" includes a chain of interconnected categories: the emergence of the difficulty, the feeling of the difficulty (including difficulty sensation and difficulty identification), Problems perception & Understanding (including typology, Categorizing & prioritizing, and root finding), and finally the Public Problems Recognition. This model can be the basis for developing a system for Public Problems Recognition and Redefining the national and regional policy-making process.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

The consequences of government decisions in the administration of society are among the most complex problem of human societies (Mehregan, 2010). "Public problem identification" as the first stage of the public policy-making process (Dai, 2005: 31), is balanced (Hardy et al., 2004 :10) and nourishes the other stages of the policy-making process (Faghihi and Kaveh, 2016). Incorrect identification poses serious problems to all stages of public policy-making (Pikani et al., 2010). Given the networked and rhizomatic nature of the public problems of the present era (Gilles Deleuze, 2016:47-78), it requires a systematic confrontation, and designing an efficient policy-making model that is publicly supported (Pour-Ezzat and Shir-Mohammadi, 2007) and unchangeable against the interests of influential groups and parties (Pour-Ezzat and Hashemi, 2019) is evident. By reviewing the opinions of researchers such as Osama Ibrahim (2017), Robert Hope (2018), Dye (2005), Gray and Pardee (2020), Mehregan and Faghihi and Mirsapasi (2020), Nawaz and Kumar (2017), the challenge of lack of integration in the definition of "public issue", lack of coherence in the procedure for addressing problem, and failure to transform policy-making knowledge into an appropriate and reliable tool for decision-making institutions in correctly and comprehensively identifying public problem and making correct decisions is evident. The scientific effort is to find answers to the following questions: What does identifying public problem mean in the policy-making process? What steps does the process of identifying public problem include? What components are effective in the process of identifying public problem?

Methodology

The present study uses the Kitchenham method, which divides the process of conducting a systematic literature review into 7 main stages (formulating the research question, searching the literature and screening the findings, collecting information, assessing the quality of studies, analyzing and integrating the findings, interpreting the documentation, and presenting the results). Based on a specific research strategy, an attempt is made to fit all the empirical evidence with predetermined eligibility criteria in order to answer a specific research question. A systematic review adheres to a precise scientific design based on explicit, predetermined, and repeatable methods. In fact, summarizing scattered evidence and documentation about a phenomenon in order to draw better conclusions, identify gaps and research gaps in a specific research field, and suggest future research, and develop theoretical frameworks for conducting new research (Kitchenham, 2007) are among the reasons for choosing this research method.

Results and Discussion

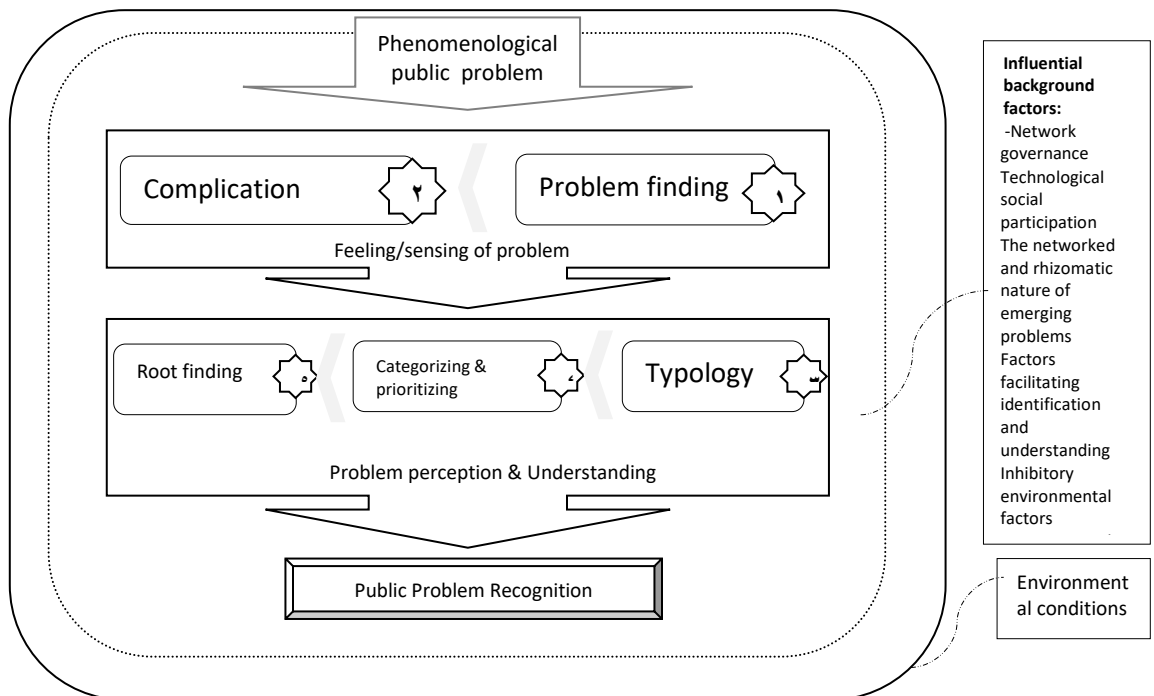
From 838,947 scientific sources, by examining the titles, topics and abstracts of the studies, duplicate, irrelevant and inappropriate sources with the acceptance criteria were eliminated and reduced to 291 scientific sources. In this stage of screening, 220 foreign articles and 71 domestic articles were selected for analysis and coding. After filtering based

on the acceptance criteria, considering the non-acceptance criteria, 40 scientific sources were selected as findings appropriate to the subject and purpose of this study. By extracting non-repeating narratives, 112 codes, 9 subcategories, and 3 main categories were categorized. Public issues should be "felt" by the organizational and social sensors of the policy-making system as soon as they emerge. This stage includes two stages of "issue identification and problem identification" and includes the components of "subjective limitation, census and monitoring of public interests, social, technological, and mutual participation of the nation and the state, comprehensive definition and monitoring of official and informal sources, thematic and geographical limitation, analysis of the gap between the existing and the desired, and problem identification of emerging and hidden issues." Two approaches prevail: the passive approach (identifying the issues of stakeholder groups through direct and indirect official or informal sources; in the form of reports, information, requests, referrals, complaints, objections, and observations); Active approach (exploring public problems and needs through systematic observation of public interests across a network of defined topics, in a specific zoning and geography). The perception of perceived issues in the previous stage will include three stages: "typology and ontology, classification and prioritization of issues, and rooting of issues" and will include the components of "network governance, prioritization criteria, mental structures and understanding of the issue, analysis of why the issue persists and develops, problem-causing foci, and understanding the extent of public interest realization." Absolutely priority issues: "sensitive and pervasive public issues with urgency and severity." After identifying the root causes of the problems: neglected problems and previous problems (identifying policy inadequacies; identifying defective parts in policy implementation; identifying the inefficiency of policy implementers) One of the factors affecting the identification of general problems is the accurate identification of the actors in the geography of the emergence of the problems, which includes "typology of actors, identification of groups with rights, voice, and influence, conflict of interests of actors, institutional mapping, ideas and tendencies, technical knowledge, structure of relationships and interactions, and behavioral actions of actors."

Conclusions

A large amount of research has addressed public issues by assuming a problem, and there was a theoretical gap as to how the problem that was being solved was identified?! By reworking the concepts related to the first step of the "public policy-making process", using the phrase "public problem identification" in naming this stage is preferable to other terms used in previous research, such as "problem definition, public problem perception, problem identification and crisis focus identification, symptom detection, problem identification" and is more accurate and comprehensive. This issue is consistent with the views of various researchers. To name the first stage of policymaking, the phrase "identification of public issues" was summarized. The innovation of the present study was to integrate the findings of previous studies using a systematic literature review method that was able to transform scattered studies into a coherent whole and, by presenting a model, to address a theoretical gap related to how to identify public issues that no one has ever addressed. In such a way that they have formed a single model that follows the model of quasi-linear inter-propositional relationships. Four categories of factors affect the identification of public issues. The first category is the components that cause the correct perception of emerging and emerging issues, which is

consistent with the theories of scientists such as Alvani. The second category is the components that were identified as components of the perception of the identified issues, which is consistent with the scientific perspective of scientists such as Tsang (2016). The third category is the components related to environmental activists and policy actors, which is consistent with the research results of researchers such as Mehregan, Faghihi, and Mirsepasi (2020). In general, it can be said that the results of this study, while being consistent with the results and comprehensiveness of the applied propositions of previous studies, have made them coherent; In such a way that by process-oriented correlation of the concepts and results obtained, a model is deduced so that policymakers can, by systematically observing formal and informal sources in both active and passive approaches, identify the emerging and unemerging public problems and needs of their target society through the continuous process of "identification-feeling-perception-diagnosis" and use them as the basis for policymaking.

تشخیص مسائل عمومی: مرور نظام‌مند ادبیات

امین جلال منش^{۱*}، علی اصغر پورعزت^۲، عباس نرگسیان^۳

۱- دانشجوی گروه دکتری مدیریت دولتی گرایش خط‌مشی‌گذاری، پردیس بین‌المللی کیش، دانشگاه تهران، کیش، ایران.

۲- استاد تمام گروه مدیریت دولتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۳- دانشیار گروه مدیریت دولتی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله

نوع مقاله: مقاله پژوهشی

دریافت مقاله: ۱۴۰۳/۱۰/۰۸

بازنگری مقاله: ۱۴۰۳/۱۰/۰۹

پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۱۱/۱۴

کلید واژگان:

تشخیص

مسئله عمومی

خط‌مشی‌گذاری عمومی

فراگرد خط‌مشی‌گذاری

مرور نظام‌مند ادبیات

خط‌مشی‌گذاران، برای رفع نیاز و مشکلات جامعه‌ذی‌نفعان خود، نیازمند تصمیم‌گیری درست و جامع‌اند و این امر مستلزم برخورداری از الگو و ابزاری است که قبل از رسیدگی، بتوانند «مسائل عمومی درست» را به درستی تشخیص دهند. هدف از پژوهش حاضر (با تمرکز بر حلقه آغازین فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی)، ارائه الگویی برای مفاهیم مسئولان، قانون‌گذاران و خط‌مشی‌گذاران در امر تشخیص مسائل عمومی است که با استفاده از روش مرور نظام‌مند ادبیات به شناسایی ۲۹۱ سند منجر شد و پس از اعمال معیارهای شمول و معیارهای عدم شمول، ۴۰ سند مرتبط، غربال شدند و مورد بررسی عمیق‌تر قرار گرفتند. از بین روایت‌های استخراج شده، ۱۱۲ کد، ۹ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی، دسته‌بندی شدند. این پژوهش توانست مطالعات پراکنده را به یک کل منسجم تبدیل نماید و با ارائه یک الگو و رفع شکاف نظری درباره چگونگی تشخیص مسائل عمومی، نشان دهد که فراگرد «تشخیص مسائل عمومی»، شامل زنجیره‌ای از مقولات به‌هم‌پیوسته است: پدیداری یا ظهور مسئله، احساس مشکل، عارضه‌یابی، ادراک مشکل، ماهیت‌شناسی، اولویت‌بندی، ریشه‌یابی و نهایتاً تشخیص و تعریف مسئله عمومی. این الگو می‌تواند پایه‌ای برای توسعه سیستم تشخیص مسائل عمومی و بازنگری در فراگرد خط‌مشی‌گذاری ملی و منطقه‌ای باشد.

*نویسنده مسئول: امین جلال منش

پست الکترونیکی:

jalalmanesh.amin@ut.ac.ir

۱. مقدمه

پژوهش حاضر با تمرکز بر حلقه‌ی آغازین فراگرد خط‌مشی‌گذاری و با استفاده از روش مرور سامان‌مند ادبیات، به بررسی مطالعات پراکنده و تبدیل آن‌ها به یک کلّ منسجم، پرداخته شده است تا بتواند یک فراگرد اثربخش برای رفع شکاف نظری درباره چگونگی تشخیص مسائل عمومی طراحی نماید. سیر تطور دانش بشری نشان می‌دهد که دانش حکمرانی و مدیریت امور عمومی (کاظمیان و همکاران، ۲۰۱۹)، باید برای بقا و سلامت جوامع متحول شود (دانایی فرد، ۲۰۱۳). پیامدهای تصمیم‌های حکومت در اداره جامعه، از پیچیده‌ترین مسائل جوامع بشری بوده و ممکن است سایر ابعاد سیستم‌های اجتماعی را به شدت تحت تأثیر قرار دهد (مهرگان، ۲۰۲۰). حکمرانی‌ها با وجود شوراهای عالی و هماهنگ‌کننده‌ها، با وجود انباشتی از مشکلات، سیستم‌های کارگزاری را همچون مجمع‌الجزایر ناکارآمدی، با تفکر بخشی‌نگر و خودمانا‌پندار جلوه می‌دهند. باید از عصر سیطره تباه خط‌مشی‌های نابودگر منافع ملی کشور و کژ خط‌مشی‌هایی که سیر مصرف منابع مذکور را به سویه‌های تأمین منافع حزبی و شخصی بازگون می‌سازند، گذر کرد و به «عصر خط‌مشی‌گذاری خرد مبنا» برای تأمین منافع عمومی رسید (پورعزت، ۲۰۲۰). «تشخیص مسئله عمومی» به منزله نخستین مرحله از فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی، به اندازه کل فراگرد خط‌مشی‌گذاری (هاردی و همکاران، ۲۰۰۴)^۱ مهم است و تغذیه‌کننده سایر مراحل فراگرد خط‌مشی‌گذاری است (حمیدی و همکاران، ۲۰۲۴). اگر تشخیص مشکل، نادرست باشد، همه مراحل خط‌مشی‌گذاری عمومی را با مشکل جدی مواجه می‌سازد (اسدی و همکاران، ۲۰۱۸)؛ مشکلاتی که ممکن است مرحله دستورگذاری در فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی را آسیب‌پذیر سازند، به ویژه هنگامی که فاقد ارتباط با جهان واقع اند و بر مبنای ذهنیت خط‌مشی‌گذاران تدوین گردد (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۴). ماهیت شبکه‌ای و ریزومی^۲ مشکلات عمومی عصر حاضر، ضرورت برخورداری از «سیستم هوشمند تصمیم‌گیری» (شریف‌زاده، ۲۰۱۳) را مدنظر قرار می‌دهد که با دلالت بر موقعیت‌های شبکه‌ای دربرگیرنده گستره موضوعی و مخاطبان متعدد، نیازمند اقدام دولت (کرفت و فورلانگ، ۲۰۲۰) یا حمایت و مداخله حکومت است و این امر، مستلزم طراحی الگوی خط‌مشی‌گذاری کارآمد، مورد حمایت عامه (گری و پاردی، ۲۰۱۸) و تغییرناپذیر و خردمبنا برای مواجهه سامان‌مند با فشار گروه‌ها و احزاب ذی‌نفوذ (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۹) است. با این حال، با بازخوانی آراء پژوهشگرانی همچون آساما ابراهیم^۳ (۲۰۱۷)، روبرت هوپ^۴ (۲۰۱۸)، گری و پاردی^۵ (۲۰۱۸)، کیم^۶ (۲۰۱۲)، تسنگ^۷ (۲۰۱۶)، مهرگان و همکاران^۸ (۲۰۲۰)، چالش عدم یکپارچگی در تعریف «مسئله عمومی»، عدم انسجام در رویه پرداختن به مسائل، عدم تبدیل دانش خط‌مشی‌گذاری به ابزار مناسب و قابل اعتماد برای نهادهای تصمیم‌گیر در تشخیص درست و جامع مسائل عمومی و اتخاذ تصمیم‌های صحیح مشهود است؛ از این رو می‌توان مرحله یکم فراگرد خط‌مشی‌گذاری را مرحله مغفول مانده تلقی نمود. پژوهش حاضر، با تدقیق در منابع علمی، مرحله نخست خط‌مشی‌گذاری عمومی و شناسایی

^۱ Hardee, K., Feranil, I., Boezwinkle, J., & Clark, B.

^۲ ریزوم، نام علمی ریشه گونه‌ای از گیاهان است که در شبکه پنهان زیر خاک گسترده می‌شود و در هر جا که شرایط مساعد باشد، ساقه بر آن می‌روید.

^۳ Ibrahim, Osama

^۴ Hoppe, R.

^۵ Gray, B., & Purdy, J.

^۶ Kim, J.-N., Ni, L., Kim, S.-H., & Kim, J. R.

^۷ Tsang, E. W.

عوامل مؤثر بر آن و مؤلفه‌های شکل دهنده آن و مفاهیم و مدل‌های مرتبط را مورد تحلیل قرار داده و تلاش کرده است تا با معناشناسی مفاهیم مرتبط و مؤلفه‌هایی مؤثر در فراگرد تشخیص مسائل عمومی، یک الگوی منسجم ارائه نماید، به طوری که با رفع شکاف نظری در فراگرد تشخیص مسائل عمومی، نشان دهد که «تشخیص مسائل عمومی»، حاصل زنجیره‌ای از مقوله‌های به هم پیوسته است که نیازمند انسجام و تبدیل به یک فراگرد عملی و الگوی منسجم و کاربردی است.

۲. پیشینه پژوهش

در بحث از مسئله عمومی، با توجه به فراگرد خطمشی (دانایی فرد و همکاران، ۲۰۱۲؛ دای، ۱۹۹۲) و عدم توافق خطمشی‌گذاران درباره ماهیت مسئله (قلی‌پور و غلامپور، ۲۰۱۰)، مشخص است که در وهله اول، بازپردازی مسئله عمومی، بسیار حائز اهمیت است (پورعزت و رحیمیان، ۲۰۱۲).

بازپردازی مفهوم «مسئله عمومی»

شناسایی و اولویت‌بندی مسائل عمومی (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۸) و مطالعه خطمشی، معمولاً با تعریف مفهوم مسئله عمومی آغاز می‌شود (کرفت و فورلانگ، ۲۰۲۰)، ضمن اینکه اشراف بر «نحوه تعریف مسئله عمومی»، شرط ادراک نحوه شکل‌دهی به دستورکار است (ماجونه، ۲۰۰۶).^۱ در واقع، بدون «تعریف صحیح» مسئله، نمی‌توان سیستم خطمشی‌گذاری کارآمدی داشت. ریشه لغوی مسئله عمومی از دو عبارت «مسئله^۲» و «عمومی^۳» تشکیل شده است. «مسئله» معرف دو مفهوم است: ۱- مفهوم مشکل^۴، مانع یا دشواری؛ ۲- مفهوم پرسش و خواسته مبتنی بر نیاز^۵ (داکت، ۲۰۰۶). فراگرد شناسایی نیازها و اولویت‌بندی آن، می‌تواند احتیاجات دانشی لازم را در اختیار دولت قرار دهد و به بهبود عملکرد سازمان بی‌انجامد (نادی‌زاده اردکانی و همکاران، ۲۰۲۰). برخی همچون اسمیت و لاریمر دلیل «عمومی بودن» خطمشی را پیگیری «منافع عامه» یا «منافع عمومی» می‌دانند (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۹). عمومی بودن مسئله، به قلمرو ویژه‌ای اشاره دارد که در تقابل با حوزه خصوصی تعریف می‌شود (رنجبر و همکاران، ۲۰۱۸) و بر وضعیت یا موقعیت‌هایی دلالت دارد که راجع به مسائل گروهی مرتبط می‌شوند، نه مسائل فردی و خصوصی؛ موقعیت‌هایی که نیازمند تصمیم‌های عمومی و گروهی بوده و از نظر بخش وسیعی از مردم، نامطلوب و غیر قابل قبول‌اند (کرفت و فورلانگ، ۲۰۲۰)؛ هرچند ممکن است با مراتب متفاوتی از شدت و ضعف مدنظر قرار گیرند. موقعیت‌هایی دال بر مسائلی که با اقدامات فردی قابل حل نبوده و حل آنها با مشکلات و سختی‌هایی همراه است، در بسیاری از موارد، رهایی از نیازها یا نارضایتی‌های عامه، مستلزم مداخله و اقدام حکومت یا دولت یا دستگاه دولتی مرتبط و حمایت عامه است (شریف‌زاده، ۲۰۱۳). نکته مهم این است که فقط مسائلی که به اندازه کافی از سوی خطمشی‌گذاران، مهم و جدی تشخیص داده شوند در دستور کار خطمشی دولتی قرار می‌گیرند (ابراهیم و لارسون، ۲۰۱۷). مسئله‌ای که راه خود را در دستور کار خطمشی دولتی باز کند، وارد فراگرد خطمشی‌گذاری دولتی شده، در نهایت نوعی از خطمشی دولتی بر اساس آن تنظیم می‌شود. به طور کلی، «مسئله» عبارت است از وضعیتی که در راه رسیدن به هدف تعیین شده، مانع ایجاد کند (دانش‌فرد و ابوالمعالی، ۲۰۱۶) و بر اختلافی بین آنچه باید اتفاق می‌افتاد و آنچه اتفاق افتاده است، دلالت دارد؛ به گونه‌ای که

1 Majone, G. (2006)
2 problem
3 public
4 difficulty
5 question

نیاز به اصلاح آن احساس شود و جنبه عمومی داشته و بر اثر خدشه‌دار شدن «منافع عامه» به وجود آمده باشد (الوانی و همکاران، ۲۰۱۵). به عبارتی، «مسئله»، دال بر شکافی غیرقابل قبول (هوپ، ۲۰۱۸) بین شرایط نرمال و سطح مطلوب، با شرایط واقعی حال یا آینده است (هوپ، ۲۰۰۲). هر آنچه موجب درد و رنج یا سد راه رشد فردی یا گروهی از انسان‌ها شوند که خود به تنهایی از عهده رفع آن بر نیایند، دال بر نوعی مسئله‌ای عمومی است. پورعزت، مسئله عمومی را بر ساخته نظری مشکل عمومی^۱ می‌داند که رسیدگی به آن، مستلزم اقدام بخش عمومی است. مشکل عمومی شامل دردها، رنج‌ها و موانع سد راه پیشرفت هر یک از آحاد جامعه است که «شکاف غیر قابل قبولی» را در محیط اجتماعی پدید آورده، باعث فاصله بین شرایط واقعی و شرایط مطلوب زندگی افراد جامعه شده است و یا بر منافع عمومی عمومی (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۸) ضرر وارد نماید. در پژوهش‌های گذشته، به ماهیت و تعریف مسئله عمومی کمتر پرداخته می‌شد، اما امروزه، ماهیت و تعریف مسئله و ابعاد آن، به منزله یک ورودی و نقطه آغازین تحلیل‌های خط‌مشی، مدنظر قرار می‌گیرد (کیتسوس و اسپکتور، ۱۹۸۷). مسئله عمومی، دال بر هر آن چیزی است که «مصلح عمومی» را خدشه‌دار می‌نماید (الوانی، ۲۰۱۳، ۲۱). در فضای پر از ابهام و تناقض امروزه، فهم مسائل و پیچیدگی‌های اجتماعی، اولین مرحله برای واکنش هدفمند (شریف‌زاده، ۲۰۱۳) به شناخت و مهار مسائل عمومی است.

مسئله عمومی، نقطه شروع (کینگداون، ۱۹۸۴) و ورودی فراگرد و مقوله محوری و هسته مرکزی مباحث خط‌مشی‌گذاری (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۹) تلقی شده، مهم‌ترین مرحله خط‌مشی‌گذاری عمومی محسوب می‌شود (دانش‌فرد و ابوالمعالی، ۲۰۱۶)؛ از این رو، بسیاری از تلاش‌های ذی‌نفعان، ذی‌نفوذان و ذی‌حقان در فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی، به مرحله شناسایی و تعریف مشکل عمومی معطوف می‌شوند (سلیمانی خوئینی و همکاران، ۲۰۱۹) و شناسایی و دسته‌بندی مشکلات عمومی، از مهم‌ترین اموری است که خط‌مشی‌گذار باید به آن بپایند. مسئله عمومی، معمولاً مفهومی چندوجهی بوده، طراحی خط‌مشی و انتخاب ابزارهای متفاوت اجرا را با تنگنا مواجه می‌کند (تسنگ، ۲۰۱۶). ساخت‌های ذهنی و برداشت‌های افراد از موضوعات و مسائل اجتماعی، گاهی بسیار متنوع و چندلایه بوده، توصیفات افراد از یک مسئله واحد را متفاوت، گوناگون و حتی متضاد می‌سازد تا آنجا که به درک مسئله هم، به حد کافی توجه نمی‌شود (پاینده و همکاران، ۲۰۲۰).

به هر حال، اولویت‌بندی مسائل عمومی، به عادلانه‌تر شدن «دستورگذاری» کمک شایانی می‌کند، ضمن اینکه در چرخه خط‌مشی (شفریتز و بوریک، ۲۰۰۸) مرحله نخست فراگرد خط‌مشی‌گذاری، «تشخیص مسئله» است (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۹). در تبیین جوهره «خط‌مشی» و آنچه آن را «عمومی» می‌سازد، حمایت قدرت دولت از این انتخاب‌ها، بسیار مهم است. بهره‌گیری از الگویی جامع برای شناسایی مسائل عمومی، این امکان را ایجاد می‌کند که به تعیین و اجرای کامل اولویت‌ها و راهبردها، پرداخته شود (مهدویان صدر و همکاران، ۲۰۲۵).

مفهوم و عوامل مؤثر بر «تشخیص مسئله» عمومی

در فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی برای رفع «مشکل یا نیاز عمومی»، مرحله نخست، تشخیص مشکل است، مشکلی که باید با ارائه خدمت یا اقدام دولت یا بخش عمومی برطرف گردد. اولین مرحله از فراگرد «تصمیم‌گیری» درباره آن چه «مشکل یا نیاز» تشخیص داده می‌شوند، تشخیص مسئله^۲ است (خادمیان گراشی و روشندل، ۲۰۰۹) به شخصی که فعالانه مسائل را پیش‌بینی می‌کند و پیش از توسعه مسئله، زمینه حل و فصل آن را فراهم می‌کند،

1 public difficulty

2 problem recognition

«مسئله‌یاب^۱» می‌گویند (شامزادی، ۲۰۱۱). مسئله‌یابی و تعریف مسئله، سنگ بنای فراگرد خط‌مشی‌گذاری بوده (دهقانی و مختاریان‌پور، ۲۰۲۱) و تشخیص مسئله، اولین مرحله از فراگرد حل مسئله^۲ دانسته می‌شود. بنابراین، اولین مرحله خط‌مشی‌گذاری عمومی یا «تشخیص مسئله عمومی^۳»، بسیار مهم است. فراگرد خط‌مشی‌گذاری با شناسایی یک مشکل یا به طور دقیق‌تر، با مشاهده «تفاوت بین شرایط موجود و مطلوب» آغاز می‌شود (حسینی و همکاران، ۲۰۲۴). می‌توان از شناسایی این «فاصله»، به منزله «معیار تشخیص مسئله» بهره برد. طبق دسته‌بندی هاوالت و رامش، ابعاد اصلی و شاکله اساسی مسئله‌پردازی (اصلی‌پور، ۲۰۲۰) را می‌توان در قالب جدول ۱ نمایش داد.

جدول ۱: ابعاد و مؤلفه‌های مؤثر در مرحله نخست خط‌مشی‌گذاری عمومی

ابعاد اصلی	مؤلفه‌های شکل‌دهنده	منابع
کنشگران خط‌مشی	انگاره‌های ذهنی کنشگران (گرایش‌ها و علاقمندی‌ها)	گری و پاردی (۲۰۲۰)، ساباتیه (۲۰۰۷)
	انگاره‌های ذهنی کنشگران (دانش و توانمندی)	شاه‌محمدی و کاظمیان و قربانزاده
	کنش‌های رفتاری کنشگران	(۲۰۲۱)
ساختار کنشگران	ساختار روابط کنشگران خط‌مشی	روبرت هوپ (۲۰۱۸)، ساباتیه (۲۰۰۷)؛ چکلند (۱۹۷۲)؛ میرزایی اهرنجانی (۱۳۷۶)؛ ساباتیه (۲۰۰۷)
ایده‌ها و محتوای خط‌مشی	محتوای مسائل عمومی	آساما ایبراهیم (۲۰۱۷)
	محتوای خط‌مشی‌های عمومی	هاوالت و رامش (۲۰۰۹)
	خروجی و پیامدهای خط‌مشی عمومی	و برخی اندیشمندان خط‌مشی‌گذاری
زمینه خط‌مشی	اسطوره‌ها و داستانهای حاکم بر کنشگران خط‌مشی‌گذاری عمومی	چکلند (۱۹۷۲)؛ میرزایی اهرنجانی (۱۳۷۶)؛ سهیل عنایت‌الله (۲۰۰۹)
	شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی ملی	لاسول (۱۹۵۱)
	شرایط جهانی مرتبط با موضوع	زاهدی (۱۳۸۹)

با الهام از این چارچوب، برای معطوف ساختن ذی‌نفوذان به فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی (گلداری و همکاران، ۲۰۱۷) می‌توان ره‌یافتی را برای شناخت محیط مسئله عمومی مدنظر قرار داد که در تشخیص مسائل عمومی اثرگذار است. این مدل، عوامل تسهیل‌گر و بازدارنده (ابزارهای ارتباطی، فراگردهای تصمیم، ساختارهای سازمانی)، عوامل زمینه‌ای (نظام‌های مدیریتی، الزامات قانونی حاکم بر موضوع، زمینه سازمانی)، ویژگی‌های ذی-نفعان، شرایط محیط و ویژگی‌های موضوع را دربرمی‌گیرد. به این ترتیب، چهار مرحله مدنظر قرار می‌گیرد؛ یک شناسایی عوامل تسهیل‌گر و بازدارنده؛ دو) شناسایی و مواجهه با مسئله عمومی؛ سه) درگیرسازی ذی‌نفعان برای حل مسئله؛ چهار) وضع خط‌مشی‌های مطلوب.

کنشگران و گروه‌های ذی‌نفع عرصه خط‌مشی‌گذاری عمومی هر کشور، منحصر به فرد بوده و با توجه به نوع نظام حاکمیتی، قانون اساسی و بسیاری از عوامل دیگر، از کشوری به کشور دیگر متفاوت‌اند. بررسی انجام شده، حاکی از آن است که در ایران، شاهد کنشگران و گروه‌های ذی‌نفع متکثری در موضوع خط‌مشی‌گذاری عمومی فعال‌اند؛ عمده‌ترین این کنشگران، عبارت‌اند از: کنشگران فراقوه‌ای نظیر شورای عالی انقلاب فرهنگی؛ کنشگران فرانهادی/فرابخشی، نظیر شورای عالی جوانان؛ کنشگران ستادی قوه مجریه، نظیر سازمان‌های ذیل نهاد ریاست جمهوری و وزارتخانه‌ها؛ کنشگران قوه مقننه، نظیر دیوان محاسبات کشور؛ کنشگران قوه قضاییه، نظیر سازمان بازرسی کل

- 1 problem seeker
- 2 problem solving process
- 3 public problem recognition

کشور؛ کنشگران سطح محلی، نظیر شوراهای اسلامی شهر و روستا؛ کنشگران مستقل، نظیر سازمان‌های مردم نهاد؛ کنشگران بخش خصوصی، نظیر اصناف (اصلی‌پور و شریف‌زاده، ۲۰۱۵)؛ ضمن اینکه نباید از مشارکت فناورانه مردم غافل شد (عباسی و دانش‌فرد، ۲۰۲۱). فناوری با نرخ رشد سریعی، می‌تواند به مزیت رقابتی کشور تبدیل شود (محمدپورمیر و همکاران، ۲۰۲۰). استفاده از فناوری‌های نوین، می‌تواند به‌طور قابل‌توجهی به کاهش مسائل عمومی کمک نماید (دهقان و همکاران، ۲۰۲۴). برخی متغیرها، نظیر برجستگی مسائل از دیدگاه توده مردم و نخبگان، جدید بودن مسئله، درک هزینه و منافع حاصله، پیچیدگی‌های فنی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی مرتبط با مسئله و تصورات افراد اثرپذیر، بر چگونگی درک مسائل عمومی تأثیرگذارند. عوامل مؤثر محیطی به ویژه عوامل محیط دور نیز از عوامل اثرگذار بر تشخیص مسائل عمومی است و در صورت استفاده از الگوی «حکمرانی باز»، منزلت تأمل برانگیزی دارند (ابوالمعالی و همکاران، ۲۰۲۰).

نوع‌شناسی و دسته‌بندی شبکه موضوعات^۱ بحث انگیز

طبق یافته‌های متعدد (حنفی و مقدمی، ۲۰۱۹)، شبکه‌ای از مضامین و موضوعات عمومی وجود دارد که از چند منظر قابلیت دسته‌بندی دارند: سایت حکومتی امریکا^۲، درباره امور عمومی^۳ از موضوعاتی چون امور زنان تا انرژی، سلامت جهانی، شفافیت و فسادستیزی، ترافیک، امور اقیانوس و قطب، علم و فناوری و نوآوری، حقوق و دموکراسی بشری، بازیابی کوید-۱۹، اقلیم و محیط زیست، به منزله موضوعات مشترک و فراگیر خط‌مشی یاد کرده است. از منظر زیست بوم، مسائل عمومی شهری، روستایی، طبیعی و محیطی (چگین و همکاران، ۲۰۱۸)، از منظر گستره پدیدارشناسی، مسائل عمومی در ساحت‌های فردی، خانوادگی، اجتماعی و زیست محیطی و از منظر ماهیت، مسائل عمومی حوزه علم و فناوری، اقتصاد، فرهنگ و اجتماع، حوزه اداره و امور زیربنایی، مدنظر قرار می‌گیرند. شفریتز و کریستوفر نیز، «حوزه‌های خط‌مشی‌گذاری عمومی» (چگین و همکاران، ۲۰۱۸) را به هشت گروه کلی اقتصادی، تعلیم و تربیت، زیست‌محیطی، رفاه عمومی، حقوق مدنی، دفاع ملی، عدالت جزایی و سلامت و بهداشت عمومی، تقسیم می‌کند (شفریتز و بوریگ، ۲۰۰۸). این تقسیم‌بندی، مورد تأیید بسیاری از پژوهشگران است (اصلی‌پور و همکاران^۴، ۱۳۹۳). الزام خط‌مشی‌گذاران در این مرحله، ارتباط نزدیک با جامعه و درک مسائل، در جریان ارتباطات و مراوده‌هاست (الوانی و شالویری، ۲۰۱۶). اهتمام به شناسایی مسئله یا مشکل، گاهی به صورت «ذهنی» و گاهی به صورت «عینی» و گاهی نیز به هر دو صورت بروز می‌کند. در شناسایی مشکلات، به صورت ذهنی و نظری، نحوه بررسی و تفسیر مسائل، تأثیر اساسی دارد. شناسایی ذهنی رویدادها، گاهی از طریق انتخابات و نمایندگی مسائل و مشکلات، شکل می‌گیرد (تاوانی و همکاران، ۲۰۱۵).

مسائل عمومی معمولاً به این دلایل جلب توجه می‌نمایند: الف) ویژگی‌های مسئله، از حیث گستردگی افراد شناسایی‌کننده آن، نحوه بیان آن و شدت و قوت آن؛ ب) ویژگی‌های افراد و گروه‌های درگیر در آن، از حیث تعداد مسئولیت‌ها، ساختار و شیوه‌های رهبری آن‌ها؛ ج) مراتب توجه خط‌مشی‌گذاران، از حیث شیوه ارتباط خط‌مشی‌گذار با جامعه هدف و مراتب پاسخگویی نمایندگان در برابر مردم. مکعب ۸ وجهی نیز یکی از الگوهای دسته‌بندی مسائل عمومی است. در این مدل، می‌توان میزان اهمیت مسائل عمومی را بر اساس معیارهای «شدت»، «وسعت» و «فوریت»، به عنوان اضلاع یک مکعب در نظر گرفت که از تلاقی آن‌ها، مکعبی با ۸ گوشه حاصل

1 Issue network

2 <https://www.state.gov/policy-issues/global-womens-issues/>

3 Public issue

4 AsliPour et al

می‌شود و ۸ گونه اولویت را برای رتبه‌بندی و دسته‌بندی مسائل عمومی، مدنظر قرار می‌دهد (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۹).

۳. اهداف و سؤالات پژوهش

هدف این پژوهش، تعیین میزان کاربست رهبری دانشگاهی در وضعیت موجود و مطلوب با تأکید بر مسئولیت اجتماعی دانشگاه‌های دولتی و علوم پزشکی در ۵ استان کردستان، کرمانشاه، همدان، ایلام و آذربایجان غربی است.

۴. روش پژوهش

پژوهش حاضر با استفاده از روش کیچنهام که فراگرد انجام مرور سامان‌مند ادبیات را شامل ۷ مرحله اصلی (تدوین مسئله پژوهش، جستجوی ادبیات و غربالگری یافته‌ها، جمع‌آوری اطلاعات، ارزیابی کیفیت مطالعات، تحلیل و یکپارچه‌سازی یافته‌ها، تفسیر مستندات و نمایش نتایج می‌داند، انجام پذیرفته است. بر اساس نظر (کیچنهام، ۲۰۰۷) مرور سامان‌مند ادبیات، روش شناسایی، ارزیابی و تفسیر جامع همه پژوهش‌های مرتبط با یک پرسش پژوهشی، حوزه پژوهش و پدیده مورد پژوهش است. مرور سامان‌مند ادبیات بر پایه یک راهبرد پژوهشی مشخص شکل می‌گیرد و در آن تلاش می‌شود تا همه شواهد تجربی شناسایی شده را با معیارهای واجد شرایط و از پیش تعیین شده، به منظور پاسخ به یک پرسش پژوهشی ویژه، متناسب سازی گردد. بررسی نظام‌مند به طراحی دقیق علمی بر پایه روش‌های صریح و روشن، از پیش تعیین شده و قابل تکرار، پای‌بند است. این روش‌ها علاوه بر سازماندهی محتوا، می‌توانند حوزه‌های فاقد دانش را شرح دهند و در این راه، پژوهش‌های آینده را هدایت و راهبری کنند. در واقع، دلایل استفاده از این روش، عبارت‌اند از:

(الف) خلاصه‌سازی شواهد و مستندات پراکنده درباره پدیده مورد بررسی به منظور نتیجه‌گیری بهتر؛

(ب) شناسایی شکاف‌ها و خلاء پژوهشی در زمینه پژوهشی خاص و پیشنهاد پژوهش‌های آتی؛

(ج) توسعه چارچوب‌های نظری به منظور انجام پژوهش‌های جدید (کیچنهام، ۲۰۰۷).

منابع گردآوری داده

این نوع پژوهش کیفی، معمولاً ماهیت چند رشته‌ای دارد و بدلیل پراکندگی در مجلات و پایگاه‌های داده گوناگون، مستلزم جستجوی پژوهشگر در پایگاه‌های داده متعدد است. با راهبرد دسترسی حداکثری به اسناد مرتبط به پرسش‌ها در پژوهش علاوه بر مقالات پایگاه‌های اطلاعاتی با رجحان^{Q1}، به منظور غنی‌سازی هر چه بیش‌تر پژوهش، از پایگاه استنادی اسکوپوس، مجموعه منابع، پایگاه‌ها و مجلات علمی پژوهشی معتبر و شناخته شده در حوزه خط‌مشی‌گذاری و مدیریت دولتی استفاده شد. سرانجام، منابع معتبر داخلی و خارجی، در پایگاه‌های زیر بررسی شد:

جدول ۲: انتخاب پایگاه‌های داده

منابع علمی خارجی	منابع علمی داخلی	کتاب
www.scimagojr.com/	sid.ir	Libge
www.Proquest.com/	Irandoct.com	Google Book
ELSEVIER. SAGE journal. jstore. Wiley. Emeraled.	تمامی نشریات و فصلنامه‌های علمی پژوهشی مرتبط با مدیریت دولتی در ایران	

معیارهای مورد استفاده در فراگرد جستجو و انتخاب، در سه بخش زیر تفکیک شدند:

جدول ۳: معیارهای پذیرش و عدم پذیرش مطالعات اولیه

معیارها	شرح
۱ معیارهای پذیرش	کلیدواژه، حوزه پژوهش، ارتباط موضوعی و محتوایی با پرسش‌های پژوهش.
۲ معیارهای پذیرش	عدم ناهم‌سویی با هدف، نامرتب بودن از حیث محتوا با پرسش‌های پژوهش، عدم دسترسی به متن، تکرار اسنادی.
۳ بازه زمانی	از سال ۱۹۹۰ تا کنون

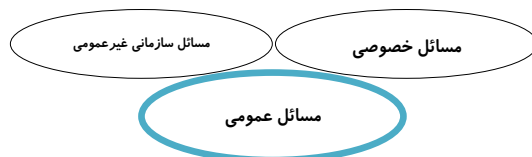
بر اساس پرسش‌های هدف در پژوهش حاضر، کلیدواژه‌های اصلی تعیین شدند و کلید واژه‌های غیرمرتبط حذف شدند.

جدول ۴: کلیدواژه‌های اصلی مرتبط و غیرمرتبط

مفاهیم اصلی مورد جستجو	کلیدواژه فارسی	کلیدواژه لاتین	واژه های محذوف
مفاهیم مرتبط در فراگرد تشخیص مسائل عمومی	شناسایی مسئله تشخیص مسئله عمومی مشکل عمومی نیاز عمومی	Public Problem, the Public problems recognition, Public difficulty, , Public question.	Problem, Personal Problem, Organize Problem, Public messe , Public issue, , Public crucial, Public puzzle, Public tough, Public challenge, Public hard.
بازیگران و مؤلفه‌های مؤثر در فراگرد تشخیص مسائل عمومی		The Actors of the Public problems recognition	
سازوکار تشخیص مسائل عمومی		the Public problems recognition process	

معیار محتوایی پذیرش و عدم پذیرش

برای تعیین محتواهای مرتبط با مسائل عمومی، مسائل خصوصی و سازمانی غیرعمومی حذف شدند و صرفاً به مسائل عمومی پرداخته شد. پژوهشگران، در پی مفاهیم و کلیدواژه‌هایی بودند که آنان را در طراحی فراگرد تشخیص مسائل عمومی، رهنمون، رهنمون گردند. بر اساس هدف و پرسش‌های پژوهش، مفاهیم یا موضوعات

شکل ۱: معیار ناظر بر ماهیت مسئله

مرتبط با مسئله عمومی، بازیگران و مؤلفه‌هایی که در فراگرد تشخیص مسائل عمومی مؤثر تلقی می‌شدند، مورد توجه قرار گرفتند. مقالاتی که دارای محتوای قابل توجهی در پاسخ به پرسش‌های پژوهش و معیارهای مذکور در

شکل ۲: معیار ناظر بر فراگرد خط مشی گذاری عمومی

جدول ۴ بودند، در محدوده پژوهش حاضر قرار گرفته‌اند و در غیر این صورت، حذف شدند (نمودارهای ۱ و ۲). به این ترتیب، از میان مراحل مختلف خط مشی گذاری (پورعت، ۱۴۰۰)، فقط مرحله تشخیص مسائل عمومی را مد نظر قرار داده شده است.

۵. یافته‌های تحقیق

پس از جستار اولیه کلیدواژه‌ها، از بین ۸۳۸۹۴۷ منبع علمی یافت شده، با بررسی عناوین، موضوعات و چکیده پژوهش‌ها، منابع تکراری، نامرتبط و نامتناسب با معیارهای پذیرش، حذف شدند و با غربالگری آنان، ۲۹۱ منبع علمی برگزیده شد (تعداد ۲۲۰ مقاله خارجی و ۷۱ عنوان مقاله داخلی) و برای تحلیل و کدگذاری مدنظر قرار گرفتند. پس از پالایش بر اساس معیارهای پذیرش، با توجه به معیارهای عدم پذیرش، از جمله ناهمسویی با هدف پژوهش، نامرتبط بودن با پرسش‌های پژوهش از حیث محتوا و عدم دسترسی به متن، همه مصادیق نامرتبط، حذف و تعداد ۴۰ منبع علمی، به منزله موارد متناسب با موضوع و هدف این پژوهش، انتخاب شدند. در نهایت، روایت‌های غیرتکراری استخراج شدند که در ۱۱۲ کد و ۹ مقوله فرعی و ۳ مقوله اصلی دسته بندی گردیدند. گزارش محتوایی این فراگرد، در قالب جدول ۵ ارائه شده است. به دلیل اجمال و اختصار در بیان نتایج، از ارائه گزارش همه گزاره‌ها صرف نظر شد. بر اساس یافته‌ها، گزاره‌ها احصا و دسته‌بندی شدند. بر اساس جدول دسته‌بندی کدها و مقوله‌ها، بین مؤلفه‌های اثرگذار در نخستین مرحله از فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی، ارتباط معناداری به دست آمد.

یک یافته‌های مرتبط با «شناسایی و احساس مسئله» را می‌توان دسته اول تلقی کرد: مشکلات و نیازهای عمومی به محض پدیداری، می‌بایست توسط حسگرهای سازمانی و اجتماعی نظام خط‌مشی‌گذار، «احساس» شوند. این مرحله شامل دو مرحله «مسئله‌یابی» و «عارضه‌یابی» مشکل بوده و مشتمل بر مؤلفه‌های «تحدید موضوعی، احصا و رصد منافع عمومی، پدیدار شناسی، مشارکت‌پذیری اجتماعی فناورانه و دوجانبه ملت و دولت، تعریف جامع و رصدگری از مبادی رسمی و غیررسمی، تحدید موضوعی و جغرافیایی، تحلیل شکاف بین وضع موجود و مطلوب و عارضه‌یابی مسائل ظهوریافته و پنهان» بود. گویا دو رویکرد در احساس مشکلات، حاکم است:

- رویکرد منفعل یا شناسایی مسائل گروه‌های ذی‌نفع، از طریق مبادی مستقیم و غیرمستقیم رسمی و یا غیررسمی؛ در قالب گزارش‌ها، اطلاعات، درخواست‌ها، مراجعات، شکایات، اعتراضات و مشاهدات؛
- رویکرد فعال یا کاوش مشکلات و نیازهای عمومی، از طریق رصدگری سامان‌مند منافع عمومی، در گستره شبکه موضوعات تحدید شده، در پهنه‌بندی و جغرافیایی مشخص.

از تحلیل فاصله بین شرایط موجود (عارضه‌های شناسایی شده با ادراک شرایط واقعی قلمرو) و شرایط مطلوب (وضعیت‌های ترسیم شده بر حسب منافع عمومی)، می‌توان مصادیق منافع عمومی را استخراج و ارزیابی کرد.

مصادیق استخراج شده، با تشکیل ماتریس مسائل که از برآیند تحدید موضوعی و تحدید جغرافیایی به دست می‌آید، دسته‌بندی و جایابی می‌شوند. خروجی این ماتریس، گامی برای دقیق‌تر و روشن‌تر شدن مسئله است. (دو) یافته‌های مرتبط با ادراک مشکل را می‌توان به منزله دسته دوم تلقی کرد: ادراک مشکلات احساس شده در مرحله قبل، شامل سه مرحله «ماهیت‌شناسی، دسته‌بندی و اولویت‌بندی مسائل و ریشه‌یابی آن‌ها» بوده و مشتمل بر مؤلفه‌های «حکمرانی شبکه‌ای، معیارهای اولویت‌بندی، ساخت‌های ذهنی و فهم از مسئله، تحلیل چرایی بقا و توسعه مسئله، کانون‌های مسئله‌ساز و درک میزان تحقق منافع عمومی» است. از حیث ماهوی، مسائل عمومی از مسائل خصوصی و یا سازمانی غیرعمومی (مسائلی که نیاز به رسیدگی، اقدام و یا مداخله بخش عمومی و دولتی را ندارد) بازشناسی و تفکیک می‌شوند. مسائل عمومی را می‌توان، با استفاده از مدل هشت‌وجهی (پورعزت و همکاران، ۲۰۱۹)، با ترکیب معیارهای «شدت، وسعت فراگیری و فوریت مسئله» و معیار حساسیت مسئله (مشتمل بر شاخص‌های «سطح اثرگذاری بر ارزش‌های اجتماعی و تسهیل‌گری در رفع سایر مسائل»، اولویت‌بندی کرد. بر این اساس، مسائل اولویت‌دار عبارت‌اند از «مسائل عمومی حساس، فراگیر، دارای فوریت و شدت». مسائل عمومی، به ترتیب اولویت، با تحلیل چرایی بقا یا ظهور مسائل شناسایی شده، «ریشه‌یابی» می‌شوند و سپس، بر مبنای اینکه «آیا در برابر مسئله موردنظر، تصمیمی اتخاذ شده است یا خیر» به دو دسته «تقسیم» می‌گردند و به این ترتیب، علل و عوامل مسئله‌ساز، درک و احصا می‌شوند:

دسته (الف) مسائل جدید، مغفول مانده و پرداخته نشده که بلا تکلیف‌اند و نیازمند خط‌مشی‌گذاری و اتخاذ تصمیم‌اند. دسته (ب) مسائلی که سابقاً برای رفع آن‌ها، تصمیم‌گیری شده و خط‌مشی مصوب شده برای رفع آن‌ها، اجرا شده و یا در حال اجراست، ولی هنوز، شاهد بقا یا توسعه مسئله‌ایم که در این صورت، سه حالت‌مفروض می‌گردد: ۱- تشخیص نارسایی‌ها در خط‌مشی؛ ۲- تشخیص بخش‌های معیوب در اجرای خط‌مشی؛ ۳- تشخیص ناکارآمدی مجریان خط‌مشی (به دلیل تعارض منافع، نگاشت نهادی نادرست، انگاره‌ها و تمایلات سو دهنده، ساختار روابط و شبکه مراوده‌های انسانی).

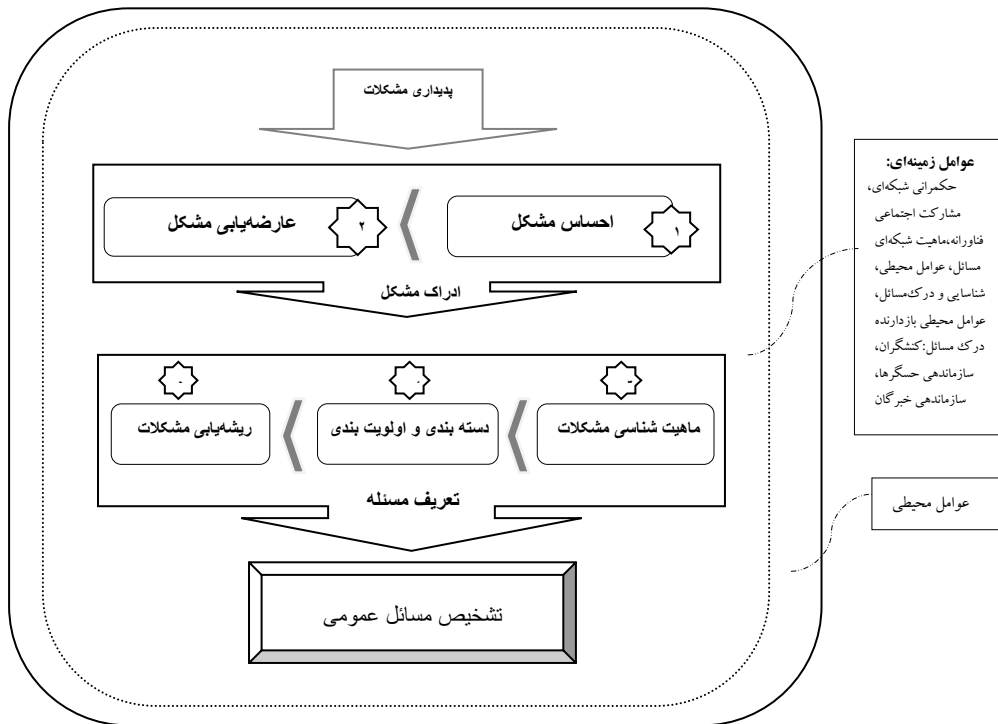
سه یافته‌های مرتبط با مؤلفه‌های مؤثر بر تشخیص مسائل عمومی را می‌توان، دسته سوم تلقی کرد: به منظور تشخیص درست مسائل عمومی برحسب بازیگران و کنشگران، باید مؤلفه‌های مؤثر بر سازوکار تشخیص، ویژگی‌های سیستم تشخیص، مؤلفه‌های مؤثر بر ساختار تشخیص مسائل و اجزای سیستم تشخیص نیز مدنظر قرار گیرند. یکی از عوامل اثرگذار بر تشخیص مسائل عمومی، شناسایی دقیق بازیگران موجود در جغرافیای پدیداری مسائل و مؤلفه‌های مؤثر بر آن است؛ در این مرحله «نوع شناسی بازیگران، متمایزسازی گروه‌های ذی‌حق و ذی‌صدا و ذی‌نفوذ، تعارض منافع کنشگران، نگاشت نهادی، انگاره‌ها و تمایلات، دانش فنی، ساختار روابط و مراوده‌ها و کنش‌های رفتاری بازیگران» مدنظر قرار می‌گیرد.

نوع شناسی شبکه مسائل	فرعی اصلی	کدهای استخراج شده (فراوانی)
۱۲۱۱۱	پیش-کاوش (۱)؛ تجزیه و انتخاب مسئله (۱)؛ مهارت نگاشت (۱)؛ شناخت محیط تشخیص مسئله (۱)؛ شرط-های ساختاردهی	رامو وحشی یودن مسئله (۱)؛ محدوده و جغرافیای مسئله (۱)؛ نگرش چارچوب ساز (۱)؛ حس (۱)؛
۲۱۱۱۳	ماهیت شبکه ماهیت واقعی حال یا آینده (۱)؛ استحاله مسئله از خصوصی به عمومی (۱)؛ شبکه موضوعات خطمشی (۱)؛ حساسیت موضوع شامل آثار اجتماعی و تجارب منفی جامعه (۳)؛ قلمرو موضوعی، نظیر اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، اداری، فرهنگی، علمی و زیست محیطی (۲)؛ مقطع زمانی، نظیر بحران ها، سوانح، تهدیدهای اجتماعی و سیاسی (۲).	ماهیت شبکه‌ای مفاهیم و مضامین (۱)؛ مسائل چالش زا (۱)؛ رابطه مستقیم «نیازهای اساسی مشروع- شهروندان» با «منفعت عمومی» (۱)؛ وجود شکاف غیرقابل قبول بین شرایط مطلوب و شرایط واقعی (۱)؛ استحاله مسئله از خصوصی به عمومی (۱)؛ شبکه موضوعات خطمشی (۱)؛ حساسیت موضوع شامل آثار اجتماعی و تجارب منفی جامعه (۳)؛ قلمرو موضوعی، نظیر اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، اداری، فرهنگی، علمی و زیست محیطی (۲)؛ مقطع زمانی، نظیر بحران ها، سوانح، تهدیدهای اجتماعی و سیاسی (۲).
۱۱۱۱۴	مؤلفه‌های احساس مشکل	عارضه‌یابی و نیازسنجی از عامه (۱)؛ عارضه‌یابی معکوس یا شناسایی تشخیص‌های نادرست (۱)؛ پدیداری مشکلات و مسائل (۱)؛ مشارکت عمومی و توانمندسازی آحاد برای شناسایی مسائل (۱)؛ مشارکت‌پذیری فناورانه و دوجانبه ملت - دولت (۱)؛ مشارکت اجتماعی فراگیر و بدون انحصار (۱)؛ داده محوری به‌جای تکیه بر مشاهده‌ها (۱)؛ اطلاع رسانی همکاری (۱)؛ حمایت (۱)؛ رصدگری سامان‌مند مشکلات و نیازهای عامه (۱)؛ منفعت عمومی (۳)؛ تحلیل شکاف بین وضع موجود و مطلوب (۲)؛ موقعیت مسئله (۱)؛ مبادی رسمی و غیررسمی احساس مسئله (۱)؛ اطلاعات (۲)؛ گزارش‌ها (۲)؛ شکایات و درخواست‌ها (۲)؛ تحلیل مراجعه‌ها (۲).
۱۱۱۱۵	مؤلفه‌های ادراک مشکل	ریشه‌یابی مسئله احساس شده (۱)؛ تأثیر حکمرانی شبکه ای و محلی در تشخیص مسائل عمومی (۱)؛ وسعت (۱)؛ شدت (۱)؛ فوریت (۱)؛ تسهیلگری حل سایر مسائل (۱)؛ تأثیرگذاری بر ارزش‌های اجتماعی (۱)؛ توانمندسازی (۱)؛ مشاوره (۱)؛ مشارکت و شراکت (۱)؛ سطح استعداد و شایستگی یا خبرگی ادراک‌کنندگان (۱)؛ ساخت‌های ذهنی و فهم از مسئله عمومی (۱)؛ انتخاب نادرست (۱)؛ سازوکارهای سو دهنده (۱)؛ زمینه‌های فسادخیز در قوانین (۱)؛ مسائل مغفول مانده (۱)؛ تحلیل چرایی بقا و توسعه مسئله (۲)؛ کانون مسئله ساز (۱)؛ نارسائی خطمشی (۱)؛ اولویت بندی مسائل (۲)؛ منابع عمومی (۳)؛ مسائل غیر عمومی، سازمانی یا خصوصی (۱)؛ مدل ۸ وجهی (۱).
۱۱۱۱۶	بازنگران و کنشگران خطمشی	ساختار کنشگران (۲)؛ ایده‌ها و محتوای خطمشی (۱)؛ بستر و زمینه خطمشی (۱)؛ ظرفیت‌های تخصصی مجریان خطمشی (۱)؛ نقش نهادهای خبری و رسانه‌های مردمی در شناسایی مسائل (۱)؛ بازنگران دولتی و غیردولتی (۳)؛ گروه ذی‌نفعان (۲)؛ گروه ذی‌نفع (۱)؛ گروه ذی-حق (۱)؛ گروه ذی‌صدا (۱)؛ منافع گروهی و نهادی (۱)؛ رصدگران و کاشفان اجتماعی مسئله (۱)؛ درگیرشدن مبتکرانه شرکت‌های خصوصی در تشخیص مسائل عمومی (۱)؛ ارتباط عمیق با شهروندان و بازنگران اصلی، به منزله نشانگر مسائل واقعی جامعه (۳)؛ تعارض منافع (۲)؛ نگاشت نهادی (۱)؛ ساختار روابط، مرآورده‌ها و کنش‌های رفتاری (۱)؛ انگاره‌ها و تمایلات (۱).

مؤلفه‌های مؤثر بر سازوکار تشخیص و تعریف مسئله	تغییر پارادایم در حکمرانی یا عامل تغییر الگوی تشخیص مسائل (۱)؛ حکمرانی محلی (۱)؛ حکمرانی الکترونیک یا مشارکت برخط ذی نفعان در فراگرد (۱)؛ حکمرانی شبکه‌ای یا الگوی مناسب برای کارآمدسازی خط‌مشی‌گذاری، از ابتدای فراگرد (۲)؛ وسعت و پیچیدگی مسئله یا مشکل ورودی (۲)؛ پیوند سامان‌مند سازوکارهای زیربنایی تغییر رفتارهای سو دهنده به تشخیص مسئله و طراحی خط‌مشی (۱)؛ انتخاب گزینشی مسائل و عامل بقای مشکل (۱)؛ ساختار سازمانی غیرمتمرکز شبکه خط‌مشی (۱)؛ زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات (۱)؛ نظام آموزش و پژوهش حمایت‌کننده شبکه (۱)؛ نظام پرداخت پاداش منعطف (۱)؛ همگرایی بالا در اهداف و منافع (۱).	۹۷ تا ۹۴
ویژگی‌های سیستم	توانایی سیستم در تشخیص به‌هنگام و سامان‌مند مسائل (۱)؛ توانایی سیستم در احساس و درک محیط و جذب اطلاعات و نیز در برقراری ارتباط بین این اطلاعات و عملیات (۱).	۹۹ و ۹۸
مؤلفه‌های مؤثر بر سازوکار ساختار مسائل	استفاده از رویکرد بالا به پایین برای چارچوب‌بندی مسائل (۱)؛ استفاده از حسگرها و رصدگرها برای احساس مشکل عمومی (۱)؛ «ورودی سیستم» خط‌مشی‌گذاری عمومی (۲)؛ «شناختی-تحلیلی» و «سیاسی-مراوده‌ای» بودن فراگرد ساختاردهی مسئله (۱)؛ مواجهه سامان‌مند (۱)؛ اقتضائی بودن الگوی شناسایی مسائل (۲)؛ مسئله‌یابی رسمی مستقیم و غیرمستقیم (۱).	۱۰۴ تا ۱۰۰
اجزای سیستم (بر اساس روش CAT (WOE	مالکان سیستم (۱)؛ جامعه هدف یا ذی‌نفعانی که تشخیص و حل مسئله، رفع‌کننده نیاز و مشکل آنها باشد (۱)؛ کنشگران حاضر در صحنه (۱)؛ فراگرد ورودی تا خروجی (۲)؛ جهان‌بینی و معیارها و اصول حاکم بر سیستم (۱).	۱۱۴ تا ۱۰۷

الگوی حاصل از یافته‌ها در قالب شکل ۳، ارائه شده است. به دلیل ماهیت شبکه‌ای مسائل عمومی و وجود بازیگران و مؤلفه‌های متعدد اثرگذار، امر تشخیص مسائل عمومی طی یک فراگرد منسجم، شامل یک زنجیره کامل، مشتمل بر احساس مشکل عمومی و تعریف مسئله (تحدید موضوعی و تعیین منافع عمومی، مسئله‌یابی، عارضه‌یابی) (شیخ‌پور و سلاجقه، ۲۰۱۷) و ادراک مسائل (ماهیت‌شناسی، اولویت‌بندی و ریشه‌یابی) امکان‌پذیر می‌گردد. هریک از این مراحل شامل مراحل فرعی بوده و باید با ملاحظه پیش‌شرط‌های ساختاردهی، نظیر میزان تأمین منافع عمومی، شناخت محیط و محدوده و جغرافیای ظهور و بروز مسائل، همچنین حساسیت و قلمرو موضوعی و مقطع زمانی و وجود فاصله بین وضع مطلوب و شرایط موجود، بازپردازی شوند. یافته‌ها از آن جهت اهمیت دارند که نشان می‌دهند گام نخست فراگرد خط‌مشی‌گذاری (تشخیص مسائل عمومی) به مثابه تمام مراحل بعدی مهم است و باید عالمانه و طی یک فراگرد دقیق و با ابزارهای مناسب طی گردد. بنابر این، بر متمایزسازی تشخیص مشکل از مسئله تأکید می‌شود (شکل ۴).

با توجه به سه دسته یافته‌هایی که در قبل ذکر شد، می‌توان مراحل را تحت فراگرد شکل ۵، بازپردازی کرد.

شکل ۳: الگو، فراگرد تشخیص، مسائل، عمومی

مراحل	تعریف مسائل	کاربست دانش برای تعریف مسائل عمومی	تمایزسازی	احساس، شناسایی و ادراک مشکلات
نمودار	مسائل عمومی تعریف شده	کاربست دانش حقوقی، منطقی، ادبی در دسترس برای تعریف و بازپردازی مسئله عمومی	تفکیک مشکلات عمومی از مشکلات خصوصی و سازمانی غیر عمومی	مجموعه مشکلات شناسایی و ادراک شده

شکل ۴: فراگرد بازپردازی و تشخیص مسائل عمومی بر حسب مشکلات شناسایی شده

۶. نتیجه‌گیری

گویا بسیاری از پژوهش‌ها به طور تصادفی، یک مسئله را انتخاب کرده و آن را مفروض می‌پندارند؛ در حالی که این خلاء نظری وجود دارد: مسئله منتخب، چگونه تشخیص داده شده است؟!

این پژوهش، با هدف ارائه الگویی برای ایجاد مفاهیم بین خط‌مشی‌گذاران و خط‌مشی‌پژوهان، فراگرد تشخیص مسائل عمومی و دستیابی به الگویی برای شناسایی درست و جامع و دسته‌بندی مسائل عمومی واقعی و حقیقی را مدنظر قرار داده است و با استفاده از روش مرور سامان‌مند ادبیات، به این نتایج، رسیده است:

الف) «تشخیص مسئله عمومی» متناسب‌ترین واژه برای مرحله آغاز تصمیم‌گیری است؛ به عبارت دیگر، با بازپردازی مفاهیم مربوط به گام نخست «فراگرد خط‌مشی‌گذاری عمومی»، استفاده از عبارت «تشخیص مسئله عمومی» در نامگذاری این مرحله، بر سایر عبارت‌های مصطلح در پژوهش‌های دیگر (از جمله تعریف مسئله، احساس مشکل عمومی، شناسایی مشکلات و شناسایی کانون بحران، عارضه‌یابی و مسئله‌یابی) رجحان دارد. این موضوع، علاوه بر همگرایی با دیدگاه پژوهشگرانی همچون گری و پاردی (۲۰۲۰)، دانایی فرد (۲۰۱۳)، کیم (۲۰۱۲)، شاه‌محمدی و کاظمیان و قربانزاده (۲۰۲۱)، أساما ایبراهیم (۲۰۱۷)، روبرت هوپ (۲۰۱۸)، دای (۱۹۹۲)، گیوریان و ریعی (۱۳۹۴) و پوشش نتایج مدنظر ایشان، با فرهنگ آکسفورد (ترجمه مهدوی، ۱۳۹۷) و یافته‌های دانشمندی همچون الوانی و شریف زاده (۲۰۰۴)، خادمی‌گراشی (۱۳۹۲) و سلیمانی خوئینی (۱۳۹۸) و نجات (۱۳۹۴) همخوانی دارد. بنابر این، درباره نام‌گذاری مرحله نخست فراگرد خط‌مشی‌گذاری، بر اصطلاح عبارت «تشخیص مسائل عمومی» تاکید می‌شود.

پژوهش حاضر برای انسجام‌بخشی بین یافته‌های پژوهش‌های پیشین، با استفاده از روش مرور سامان‌مند ادبیات بود، توانست مطالعات پراکنده را تبدیل به یک کل منسجم نماید و با ارائه یک الگو، شکاف نظری موجود درباره به چگونگی تشخیص مسائل عمومی را مدنظر قرار دهد؛ به گونه‌ای که همه مقوله‌های مرتبط با فراگرد تشخیص، مد نظر قرار گرفته، الگوی واحدی پدید آورد. سهم و دستاورد این پژوهش، افزایش تعمیق، دقت و اثربخشی سیستم خط‌مشی‌گذاری و هدایت مدیران برای بهبود تصمیم‌گیری‌ها و خط‌مشی‌گذاری‌ها در جهت تأمین منافع عمومی است. بدیهی است گروه‌های فشار و دارای منافع معارض با منافع عمومی، با پیش‌فرض گرفتن مسائل عمومی، سیر هدررفت منابع عمومی (از طریق حرکت‌های زیگزاگی، دفاعی و هیجانی، خط‌مشی‌زده و کاریکاتوری دولت و ایجاد احساس ناکارآمدی) را تشدید می‌کنند. نتایج پژوهش حاضر نشان می‌دهد که چهار دسته از عوامل بر تشخیص مسائل عمومی اثرگذارند:

یک) مؤلفه‌هایی که موجب احساس درست مسائل پدیدار شده و در حال ظهورند (همنوا با مطالعات الوانی و همکاران، ۱۳۹۴؛ یورعت، ۱۳۹۸؛ گلدار و همکاران، ۱۳۹۶).

دو) مؤلفه‌هایی که اجزای ادراک مسائل شناسایی شده را نشان می‌دهند (همنوا با دیدگاه‌های علمی تسنگ، ۲۰۱۶؛ کرفت، ۲۰۱۵؛ اصلی‌پور و شریف‌زاده، ۱۳۹۴؛ سلیمانی خوئینی، ۱۳۹۸؛ دانش‌فرد، ۱۳۹۳؛ شیخ‌پور و سلاجقه، ۱۳۹۶؛ الوانی و همکاران، ۱۳۹۴؛ هوپ، ۲۰۰۲؛ کاسوایی، ۱۳۹۸؛ گیوریان و مندجین، ۱۳۹۶؛ سوداگر و همکاران، ۱۳۹۷؛ ماجونه، ۲۰۰۶).

سه) مؤلفه‌های ناظر بر تشخیص کنشگران محیطی و آثار بازیگران خط‌مشی (همنوا با نتایج گلدار و همکاران، ۱۳۹۶).

چهار) عناصر زمینه‌ای، بازدارنده و تسهیل‌گر مؤثر بر فراگرد تشخیص مسائل عمومی (همنوا با دیدگاه‌های مهرگان و همکاران، ۲۰۲۰).

یافته‌های این پژوهش، علاوه بر همسویی و سازگاری با نتایج سایر پژوهش‌ها، به رفع خلاءهای نظری و کاربردی کمک کرده، به ایجاد یکپارچگی در ادبیات و مفاهیم، خروج از انفعال در مواجهه‌ی عالمانه با انبوه مسائل پیش‌رو

و ارتقای اثربخشی خط‌مشی‌گذاران می‌پردازد. با رصدگری سامان‌مند منافع عمومی و مسائل عمومی گروه‌های ذی‌حق، از مبادی رسمی و غیررسمی، به واسطه حسگرهای سازمانی و اجتماعی، بر آثار عوامل زمینه‌ای و مؤثر (تسهیل‌گر و یا بازدارنده) بر فراگرد تشخیص مسائل عمومی تأکید کرده، احتمال انحراف از مسیر اتخاذ تصمیم-درست را مدنظر قرار می‌دهد. در جمع‌بندی کلی، می‌توان گفت نتایج این پژوهش، آن‌ها را انسجام بخشیده است؛ به گونه‌ای که با ارتباط‌سنجی میان مفاهیم و نتایج به دست آمده، الگویی طراحی شود که بتوان با رصدگری سامان‌مند، مبادی رسمی و غیررسمی از طریق تلفیق رویکرد فعال و منفعل، مشکلات و نیازهای عمومی ظهوریافته و ظهورنیافته جامعه هدف را در نظر گرفت و آن‌ها را از طریق فراگرد بهم‌پیوسته احساس، شناسایی و ادراک مشکل، تشخیص داده، مبنای تعریف مسئله و مسئله‌پردازی برای خط‌مشی‌گذاری قرار دهند.

پیشنهادهای توصیه‌های خط‌مشی

با توجه به دلالت یافته‌های پژوهش:

- (۱) برون‌رفت از انفعال خط‌مشی‌گذاران و مسئولین تصمیم‌گیر منطقه‌ای، نظیر استانی، شهری و روستایی (شامل نمایندگان مردم در مجلس شورای اسلامی، استانداران، فرمانداران و مدیریت ارشد دستگاه‌ها) و امکان مقاومت در برابر هجوم ذی‌نفعان بر مسائل پدیدار شده و یا درحال ظهور، با طراحی و بکارگیری مدل خردمبنای مسئله‌پردازی، افزایش می‌یابد. استانداری‌ها و فرمانداری‌ها، گاهی با اعتصابات، تحصن‌ها و اجتماع گروه‌هایی که حقوقشان احقاق نشده است «غافلگیر» می‌شوند. همین امر به عقب ماندن مستمر مسئولان از مسائل می‌انجامد. تحلیل این وضعیت، مستلزم رصد مستمر منافع عمومی و احساس و ادراک و تشخیص مسائل عمومی، با فراگرد دقیق و ابزار صحیح است.
- (۲) اکتفا و ابتناء به گزارش‌های دفاتر ارتباطات مردمی و نیز موارد ثبت شده یا واصله در دفاتر بازرسی و پاسخگویی به شکایات، کافی نیست.
- (۳) خط‌مشی‌گذاران با طراحی سیستم بر اساس نتایج این پژوهش، قدرت لابی‌گری و چانه‌زنی بین دستگاهی، را مهار می‌کنند و از فشار سیاسی گروه‌های ذی‌نفوذ و پروپاگاندا‌های گروه‌های انحصارگرای ذی‌صدا، مصون می‌مانند؛ به این ترتیب، می‌توان اطمینان داد که خط‌مشی‌های تدوین شده، (ورای جهت‌دهی رسانه‌ها و شبکه‌های قدرت) بیشتر به حل مشکلات و نیازهای واقعی گروه‌های ذی‌حق، معطوف گردند بدون رسانه و یا اضعف جامعه باشد.
- (۴) تشخیص نادرست مسائل در امور زیربنایی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، علمی، سیاسی، اداره و حکمرانی و رسیدگی به مسائل نادرست، منجر به هدررفت منابع عمومی، بقای کانون‌های مسئله‌ساز و توسعه مسائل عمومی و در نتیجه، افزایش احساس ناکارآمدی کارگزاران و بی‌اعتمادی و ناامیدی مردم از آنان می‌شود.
- (۵) صرفاً، از نهادها و گروه‌هایی که دچار تعارض منافع نیستند، در فراگرد مسئله‌یابی و عارضه‌یابی به صورت سازمان‌یافته و سامان‌مند استفاده شود.
- (۶) استانداران، فرمانداران و نمایندگان مردم در مجلس، از ظرفیت‌های تشکیلاتی نخبگان، در قالب هیئت-های اندیشه‌ورز نخبگانی، در فراگرد ادراک مسئله (ماهیت‌شناسی، اولویت‌بندی، ریشه‌یابی) استفاده نمایند.
- (۷) حکومت، به منظور افزایش بهره‌وری و کاهش هزینه‌ها و هدررفت منابع عمومی، فراگرد تشخیص مسائل عمومی را، گام به گام پی‌گیری کند و این‌الگو را به سامانه‌ای منسجم و رویه‌ای مشخص در نظام اجرایی کشور ارتقا دهد و داشبورد مدیریتی استانداران را طراحی کند.

۸) شایسته است که پژوهشگران این حوزه، بر اساس مؤلفه‌های به دست آمده، به اصلاح و تعدیل سایر مراحل خط‌مشی‌گذاری پرداخته، در اهتمام به توسعه رویکردهای کیفی، زمینه بررسی اجزای شناسایی شده را با رویکرد کمی نیز فراهم آورند؛ ضمن اینکه، تاکنون ارتباط درونی اجزا و گزاره‌های مرحله احساس مشکل و مسئله‌پردازی اجزای آن مورد بررسی دقیق قرار نگرفته است. از این رو پیشنهاد می‌شود که پژوهشگران بعدی، به این امر دقت نمایند.

محدودیت و پیشنهادهای پژوهش

در مسیر انجام این پژوهش، محدودیت‌هایی نظیر تفسیر و تحلیل داده‌ها و جستجو و انتخاب منابع گردآوری داده‌ها، بروز کرد. از این رو، تلاش شد با ارتباط‌دهی و انسجام بخشی بین یافته‌ها، تا جایی که قلمرو موضوعی و زمان پژوهش اجازه می‌داد، محدودیت‌ها برطرف گردد.

تشکر و قدردانی

در پایان، از همه استادان، دانشمندان و اشخاص برجسته علمی دانشکدگان مدیریت و دانشکده حکمرانی دانشگاه تهران و از اشخاص حقیقی و حقوقی برجسته در مدیریت کشور (در قوه مجریه و مقننه) که در به ثمردهی این تلاش پژوهشی مؤثر بوده‌اند، قدردانی می‌شود.

References

- abbasi, h., & daneshfard, k. (2021). The Pattern of Citizen Participation in the First Stage of Public Policy (Identification of public Issues). *Strategic Management Studies of National Defence Studies*, 11(42), 270-247. https://smsnds.sndu.ac.ir/article_1463_c16653d150382208c221fc31a3e53cbc.pdf (in persian)
- Aboalmaali, F. S., Daneshfard, K., & Pourezat, A. A. (2020). A Pattern to Recognition of Triggering Element of Open Government Implementation in Iran's Public Organizations (Case Study: Ministry of Interior). *Journal of Public Administration*, 12(1), 145-174. <https://doi.org/10.22059/jppolicy.2026.107804> (in persian)
- Alvani, S. M., Pourezat, A. A., & Nejabat, A. (2015). Investigating the causes of Iran's policy making system performance inefficiency regarding poverty eradication (Case study: Poverty eradication bill in Islamic Republic of Iran). *Journal of Public Administration*, 7(1), 1-18. <https://doi.org/10.22059/jipa.2015.52082> (in persian)
- Alvani, S. M., & Shalviri, M. (2016). Implementation of General Policy Theoretical Perspectives and Practical Solutions. *Tehran, Presidential Administration Management Training Center*. 10.22111/jmr.2022.43849.5885 (in persian)
- Asadi, M., Hadi Peykani, M., & Rashidpur, A. (2018). Presentation of an Effective Public Policy Implementation Model in the Ministry of Economic Affairs (Case Study: Islamic Republic of Iran Customs Administration). *Journal of Public Administration*, 9(4), 591-614. <https://doi.org/10.22059/jipa.2018.252928.2221> (in persian)

- Aslipour, H. (2020). Identifying Public Policy Dichotomies in the Field of Environment. *Iranian Journal of Public Policy*, 6(1), 126-153. (in persian) <https://doi.org/10.22059/jppolicy.2020.77004>
- Aslipour, H., & Sharifzadeh, F. (2015). Environmental Policy Making Strategy in the Context of Public Decision Making Conventional Theories. *Majlis and Rahbord*, 22(83), 245-272. (in persian)
- Chegin, M., Vaezi, R., & Aslipour, H. (2018). The Role of Health Tourism Policy in Economic and Social Development Based on Resistance Economic Strategies. *Journal of Public Administration*, 9(4), 641-664. <https://doi.org/10.22059/jipa.2018.247746.2148>
- Danaei-fard, H. (2013). Governmental Network Management in Iran: Theoretical, Scientific, and Intelligence. *Journal of Management Studies in Iran*, 17 (2), 69-104. 10.48308/jpap.2019.96614 (in persian) <https://doi.org/10.48308/jpap.2019.96614>
- Danaeifard, H., Shool, H., & Azar, A. (2012). Framework plan for the proposal of public policy: Combined research. *Majlis and Rahbord*, 18(68), 7-32.
- Daneshfard, K., & Aboalmaali, F. S. (2016). The Role of Think Tank to Recognition Problem on Refah Bank Policies. ۱۰, ۵۲۵۴۷/jmdp.39.3.37 (in persian)
- Dehghan, M., Shahvari, K., & Alavi, M. (2024). Health in the Digital Age: Design and Implementation of an Intelligent Remote Monitoring and Care System. <https://doi.org/10.48301/kssa.2024.472494.2967> (in persian)
- Dehghani, H., & Mokhtarianpour, M. (2021). Creative Problem-Solving Model in the Field of Cultural Policy-Making with TRIZ Approach. *INTERCULTURAL STUDIES QUARTERLY*, 16(48), 151-180. <https://doi.org/10.22034/jsfc.2021.235206.2106> (in persian)
- Duckett, B. (2006). Longman Dictionary of English Language and Culture. *Reference Reviews*, 20(1), 41-42. <https://doi.org/10.22059/jppolicy.2026.107804>
- Dye, T. R. (1992). Understanding public policy. [https://www.deshbandhucollege.ac.in/pdf/e-resources/pol-science/PS\(H\)-IV-Public%20Policy%20and%20Administration%20in%20India-1.pdf](https://www.deshbandhucollege.ac.in/pdf/e-resources/pol-science/PS(H)-IV-Public%20Policy%20and%20Administration%20in%20India-1.pdf)
- Goldar, Z., Amiri, M., Gholipour Sooteh, R., & Moazami, M. (2017). Designing a conceptual framework for stakeholder participation in public policymaking. *Journal of Auditing Knowledge*, 17(66), 81-105. https://journals.pnu.ac.ir/article_12330.html?lang=en (in persian)
- Gray, B., & Purdy, J. (2018). *Collaborating for our future: Multistakeholder partnerships for solving complex problems*. Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/oso/9780198782841.001.0001>
- Hamidi, A., Faghihi, A., & Teimoornezhad, K. (2024). Identifying and Ranking Factors Affecting Policymaking of Public Administrators' Education. *Public Management Researches*, 16(62), 63-96. <https://doi.org/10.22111/jmr.2022.42740.5807> (in persian)

- Hanafi Nayiri, K., & Moghadami, V. M. (2019). *Dictionary of Knowledge Management*. Chapar and Persian Mythology Publishing House. <https://doi.org/10.22059/jlcr.2021.301584.1457> (in persian)
- Hoppe, R. (2002). Political judgment and the policy cycle: The case of ethnicity policy arguments in the Netherlands. In *Argument turn policy anal plan* (pp. 85-108). Routledge. https://www.researchgate.net/profile/Robert-Hoppe/publication/284231831_Political_Judgment_and_the_Policy_Cycle/links/56b8c09608ae8b1c73fba7b4/Political-Judgment-and-the-Policy-Cycle.pdf
- Hoppe, R. (2018). Rules-of-thumb for problem-structuring policy design. *Policy Design and Practice*, 1(1), 12-29. <https://doi.org/10.1080/25741292.2018.1427419>
- Hosseini, G., Rabiee MondJin, M. R., givorian, h., & vedadi, a. (2024). Providing a Model for Citizen Participation in Cultural Policy making *Journal of Social-Political Studies of Iran's Culture and History*, 3(5), <https://doi.org/10.30510/pscci.2025.500425.1222> (in persian)
- Ibrahim, O., & Larsson, A. (2017). A systems tool for structuring public policy problems and design of policy options. *International Journal of Electronic Governance*, 9(1-2), <https://doi.org/10.1504/IJEG.2017.084646>
- Kazemian, G., Ghorbanizade, V., Vaezi, R., & Shahmohammadi, M. (2019). A pattern of role and structure of local governance in Iran's management system. *Journal of Public Administration*, 11(2), 179-202. <https://doi.org/10.22059/jipa.2019.278535.2521> (in persian)
- Khademi Gerashi, M., & Roshandel, M. (2009). Two-way dictionary of management. *Aghah publications*, 1(2), 54-65. (in persian)
- Kim, J.-N., Ni, L., Kim, S.-H., & Kim, J. R. (2012). What makes people hot? Applying the situational theory of problem solving to hot-issue publics. *Journal of Public Relations Research*, 24(2), 144-164. <https://doi.org/10.1080/1062726X.2012.626133>
- Kingdon, J. W. (1984). Agendas, alternatives, and public policies. *Brown and Company*. <https://doi.org/10.1017/S0143814X00003068>
- Kitchenham, B. (2007). Kitchenham, B.: Guidelines for performing Systematic Literature Reviews in software engineering. In: EBSE Technical Report EBSE-2007-01. N/A, 01 2007.
- Kitsuse, J. I., & Spector, M. B. (1987). Constructing social problems. (No Title). <https://doi.org/10.4324/9781315080512>
- Kraft, M. E., & Furlong, S. R. (2020). *Public policy: Politics, analysis, and alternatives*. Cq Press.
- Mahdavian Sadr, M., Daneshfard, K., & Givarian, H. (2025). Performance Management Model of Policy Studies System in Iran's Geography (Case Study: Research Center of the Islamic Consultative Assembly). *Technology in entrepreneurship and strategic management*, 4(1), 1-15. <https://doi.org/10.61838/kman.jtesm.4.1.12> (in persian)

- Majone, G. (2006). The common sense of European integration. *Journal of European Public Policy*, 13(5), 607-626.
<https://doi.org/10.1080/13501760600808212>
- Mehrgan, F., Faghihi, A., & Mirsepassi, N. (2020). The Contemplation on the Interaction of Bureaucracy and. *Perspective*, 11(1), 39-74.
<https://doi.org/10.48308/jpap.2020.96674> (in persian)
- Mohammadpoormir, M. M., Shojaei, S., Samiei, R., & Ashrafi, M. (2020). Investigating the underlying factors affecting the commercialization of technological research achievements A Mixed Approach (Case Study: Technical and Vocational University of Iran). *Karafan Journal*, 16(2), 33-50. <https://dor.isc.ac/dor/20.1001.1.23829796.1398.16.46.2.7> (in persian)
- NadiZadehArdakani, A., Moubed, M., & Abedi, S. (2020). Assessing and Prioritizing the Educational Needs for Ardakan University Staff. *Karafan Journal*, 16(2), 207-232. <https://doi.org/10.5812/jme-147196> (in persian)
- Payandeh, R., Danaei Fard, H., Emami, S. M., & Rahmati, M. (2020). The Role of Problem Structuring in Designing Public Programs: The Case Study of "Inspection and Supervision Network of People". *Iranian Journal of Public Policy*, 5(4), 33-56. <https://doi.org/10.22059/jppolicy.2020.75193> (in persian)
- PourEzzat, A. A. (۱۳۹۰). Editor's note: Designing a policy monitoring system to control corrupt and misguided policies. *Government Management*, ۱۳, 2-1. <https://doi.org/10.61838/msej.315> (in persian)
- Pourezzat, A. A., Bigdeli, S., & Sadabadi, A. A. (2014). The Prioritizing of Problems in The Agenda-Setting Stage of Public Policies. *Journal of Political Knowledge*, 9(2), 5-28. <https://doi.org/10.30497/pk.2014.1682>
- Pourezzat, A. A., Damerchiloo, M., & Kyani, P. (2018). Indicators of Conceptualization of Public Interest According to the Constitution of the Islamic Republic of Iran. *Journal of Iranian Public Administration Studies*, 1(2), 1-24. <https://doi.org/10.30465/CRTLS.2021.32812.1965>
- Pourezzat, a. A., & Raheimian, A. (2012). Title: Public Policy necessities for administration of complex and different cities (Case study: Tehran). *Journal of Public Administration*, 4(10), 25-44.
<https://doi.org/10.22059/jipa.2012.29129> (in persian)
- Pourezzat, A. A., Sodagar, H., Saadabadi, A. A., & Hashemi Kasu'ee, M. S. (2019). The Indicators for Prioritizing of Public Issues. *Strategic Management Thought*, 13(2), 139-169. (in persian)
- Qolipor, R., & Qolampor Ahangar, E. (2010). The process of public policy making in Iran. In: Tehran: Research Centre of Islamic Consultative Assembly.[in Persian]. (in persian)
- Ranjbar, A., daneshfard, K., & faghihi. (2018). Presentation of the agenda model of administrative system reform policies in Iran. *Public administration*, 9(4), 615-640. <https://doi.org/10.22059/jipa.2018.248615.2154>
- Shafritz, J. M., & Borick, C. P. (2008). Introducing public policy. (No Title).

- Shamradi, N. (2011). Dictionary of Management Terms and Terms. *BarAyand-Pooyesh*. (in persian)
- Sharifzadeh, F., Alvani, S., Rezai-Manesh, B., & Mokhtarianpour, M. . (2013). Obstacles to the implementation of the country's cultural policies during the first to fourth development plans: A study of the experiences of cultural managers. *Strategic Management Thought* 7(1), 33-77. <https://doi.org/10.30497/smt.2013.1431> (in persian)
- SHEIKHPOR, M., & SALAJEGHEH, S. (2017). Investigation of the situation of formal problem finding and the level of public policy performance in the Ministry of Cooperatives, Labour and Social Welfare. (in persian)
- Soleymani Khoeini, M., Daneshfard, K., & Najafbeygi, R. (2019). Contingency Model for Identifying Public Issues in Iran's Policy-Making Process with an Emphasis on Triggering. *Journal of Public Administration*, 11(4), 530-556. <https://doi.org/10.22059/jipa.2019.287617.2613>
- Tsang, E. W. (2016). *The philosophy of management research*. Routledge.